Lietas arhīva Nr. C-2282-20/4
ECLI:LV:KURT:2020:1202.C69228220.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Liepājā 2020.gada 2.decembrī

Kurzemes rajona tiesa,
tiesnesis Madars Plepis,
tiesas sēžu sekretāre Gita Bebrovska,
piedaloties prasītājai /pers. A/,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ par dzīvojamās telpas lietošanu tiesību izbeigšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2020.gada 10.martā /pers. A/ (turpmāk arī – prasītāja) cēlusi tiesā prasību pret /pers. B/ (turpmāk arī – atbildētāja) par dzīvojamās telpas lietošanu tiesību izbeigšanu, lūdzot tiesu atzīt, ka atbildētājai nav lietošanas tiesības uz dzīvokli /adrese A/, kā arī piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai samaksātos tiesāšanās izdevumus.

[1.1] Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītāja, saskaņā ar zemesgrāmatas apliecību, kuru 2015.gada 2.februārī izdevusi Liepājas zemesgrāmatas nodaļa, ir dzīvokļa Nr. /adrese/ īpašniece.

Papildus norādīts, ka, saskaņā ar pirkuma līguma 3.2.punktu, pārdevējas pilnvarotā persona garantēja, ka pārdodamais dzīvokļa īpašums pirms šā līguma parakstīšanas nav bijis atsavināts, ieķīlāts, izīrēts vai nodots lietojumā bez atlīdzības, ka par to nav strīdu un ka viņam nav zināms par trešo personu tiesībām uz dzīvokļa īpašumu un apstākļiem, kas varētu traucēt pircējai uz to nostiprināt īpašuma tiesības zemesgrāmatā. Papildus minētam, ar pirkuma līguma 5.2.punktā noteikto, pārdevēja apņēmās deklarēt sev un visām dzīvokļa īpašumā deklarētajām personām citu dzīvesvietu divu dienu laikā pēc līguma parakstīšanas, bet ne vēlāk kā līdz 2015.gada 30.janvārim. Norādīts, ka kopš dzīvokļa iegādes prasītāja dzīvo tajā pastāvīgi un pēc īpašuma iegādes 2015.gada 2.februārī tika noslēgts dzīvojamās mājas kopīpašuma pārvaldīšanas un uzturēšanas līgums ar SIA "Liepājas namu apsaimniekotājs".

[1.2] Prasītāja, saņemot kārtējo apsaimniekošanas un komunālo maksājumu rēķinu, konstatēja, ka apsaimniekotājs par atkritumu izvešanu aprēķinu veicis par divām personām, pēc kā devusies uz Liepājas pilsētas pašvaldības policijas Iedzīvotāju dzīvesvietas deklarēšanas nodaļu, kur informēta par to, ka adresē /adrese A/ ir deklarēta prasītājai nezināma persona /pers. B/. Prasītāja iesniegusi Liepājas pilsētas pašvaldības policijas Iedzīvotāju dzīvesvietas deklarēšanas nodaļai iesniegumu ar lūgumu anulēt deklarēto dzīvesvietas reģistrāciju /pers. B/ sakarā ar to, ka šāda persona prasītājas piederošajā īpašumā nedzīvo, komunālos maksājumus par dzīvokli neveic, dzīvoklī viņas mantas neatrodas un minētās personas atrašanās vieta prasītājai nav zināma.

[1.3] Norādīts, ka 2017.gada 20.martā saņemts Liepājas pilsētas pašvaldības policijas Iedzīvotāju dzīvesvietas deklarēšanas lietu komisijas lēmums Nr.5-2/1 par atteikumu anulēt ziņas par /pers. B/ deklarēto dzīvesvietu, pamatojot to uz secinājumiem, ka /pers. B/ pierakstījās minētajā adresē 1996.gada 15.jūlijā, līdz Dzīvesvietas deklarēšanas likuma spēkā stāšanās brīdim.

Prasības pieteikumā papildus norādīts, ka prasītāja kā dzīvokļa īpašniece nav slēgusi ar atbildētāju īres līgumu par dzīvokļa lietošanu, kā arī, saskaņā ar pirkuma līgumu, iepriekšējie īpašnieki apliecinājuši, ka kādai personai pirms dzīvokļa atsavināšanas būtu pastāvējušas dzīvokļa lietošanas tiesības. Līdz ar to, dotajā gadījumā nav piemērojamas likuma "Par dzīvojamo telpu īri" tiesību normas, bet ir pamats izbeigt atbildētājai konkrētā dzīvokļa lietošanas tiesības, jo viņai ir zudis tiesiskais pamats tur dzīvot.

[2] Prasība pamatota ar Civillikuma 927., 1036., 1039.pantu.

[3] Atbildētāja rakstveida paskaidrojumus par celto prasību tiesā nav sniegusi.

[4] Tiesas sēdē prasītāja uzturēja prasību uz prasības pieteikumā norādītajiem pamatiem. Papildus paskaidroja, ka nekad nav redzējusi atbildētāju, atbildētājas mantas neatrodas prasītājas dzīvokļa īpašumā. Nekad nav slēgusi ar atbildētāju īres līgumu un par īres līguma esamību, kas slēgts ar iepriekšējo dzīvokļa īpašnieci, viņai nav zināms. Norādīja, ka, iegādājoties īpašumu, no pārdevējas puses tika norādīts, ka īpašums nav bijis atsavināts, ieķīlāts, izīrēts vai nodots lietojumā bez atlīdzības, ka par to nav strīdu un ka viņai nav zināms par trešo personu tiesībām uz dzīvokļa īpašumu.

Atbildētāja uz tiesas sēdi neieradās. Par tiesas sēdes vietu un laiku viņai paziņots atbilstoši Civilprocesa likuma 59.panta pirmajai daļai, 2020.gada 24.septembrī (laidiens Nr. 185) publicējot sludinājumu Latvijas Republikas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis". Atbildētāja par neierašanās iemesliem tiesu nav informējusi, nav lūgusi atlikt lietas izskatīšanu.

Ievērojot minētos apstākļus, tiesa uzskata, ka lieta izskatāma bez atbildētājas piedalīšanās tiesas sēdē un šādos apstākļos tiesa atzīst, ka atbildētāja uz tiesas sēdi nav ieradusies bez attaisnojoša iemesla, tādēļ tiesa nekonstatē Civilprocesa likuma 209. un 210.pantā norādītos apstākļus lietas izskatīšanas atlikšanai.

Motīvu daļa

[5] Noklausījusies prasītājas paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Dzīvokļa īpašuma likuma 8.panta pirmo daļu dzīvokļa īpašnieks ir persona, kas ieguvis dzīvokļa īpašumu un īpašuma tiesības nostiprinājusi zemesgrāmatā. Saskaņā ar likuma 9.panta 4.punktu dzīvokļa īpašniekam ir tiesības nodot dzīvokļa īpašumu lietošanā citām personām, saskaņā ar 5.punktu dzīvokļa īpašniekam ir tiesības iemitināt dzīvokļa īpašumā ģimenes locekļus un citas personas.

Civillikuma 927.pants noteic, ka īpašums ir pilnīgas varas tiesība par lietu, t. i. tiesība valdīt un lietot to, iegūt no tās visus iespējamos labumus, ar to rīkoties un noteiktā kārtā atprasīt to atpakaļ no katras trešās personas ar īpašuma prasību.

Civillikuma 994.pantā noteikts, ka par nekustama īpašuma īpašnieku atzīstams tikai tas, kas par tādu ierakstīts zemes grāmatās.

Saskaņā ar Civillikuma 1039.pantu, īpašnieks var aizliegt visiem citiem ietekmēt viņa lietu, kā arī to lietot vai izmantot, kaut arī viņam pašam no tam nerastos nekāds zaudējums.

[6] Lietā nav strīda par apstākļiem, ka prasītāja ir nekustamā īpašuma /adrese A/, īpašniece.

Prasītāja īpašumu ieguvusi, pamatojoties uz 2015.gada 28.janvāra notarāla akta (pirkuma līguma) pamata. Minētās īpašuma tiesības reģistrētas Liepājas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs A/.

Kā izriet no prasības pieteikuma, atbildētāja nedzīvo prasītājai piederošajā īpašumā, bet 1996.gada 15.jūlijā ir deklarējusi savu dzīvesvietu īpašumā /adrese/, ko apliecina lietā esošais Liepājas pilsētas pašvaldības policijas lēmums Nr. 5-2/1 (lietas 16.lapa), kā arī lietā esošā izdruka no Personas datu pārlūka.

[7] Lietā nav iegūti pierādījumi, ka prasītājas īpašums būtu aprobežots par labu atbildētājai vai atbildētājai būtu kādas tiesības uz dzīvojamo telpu prasītājas īpašumā, ka atbildētājai būtu kāda vienošanās ar prasītāju par prasītājas īpašuma lietošanu vai būtu nodibinātas īres tiesiskās attiecības, tas ir, veiktu īres un komunālos maksājumus.

Tiesa uzskata, ka lietā ir likumīgs pamats atzīt, ka atbildētāja ir zaudējusi dzīvokļa īpašumā /adrese/, dzīvojamās telpas lietošanas tiesības, jo viņa īpašumā nedzīvo, kā noskaidrots tiesas sēdē, vismaz no 2015.gada 28.janvāra, nepiedalās īpašuma uzturēšanas izdevumu segšanā, nav noslēgusi vienošanos ar dzīvokļa īpašnieci par dzīvokļa lietošanas tiesībām.

[7.1] Tiesas sēdē papildus noskaidrots, ka prasītāja ar atbildētāju nav tikusies, dzīvokļa īpašumā neatrodas atbildētājas mantas. Atbildētāja nav iesniegusi pierādījumus par pretējo, kā arī par to, vai viņa veic ikmēneša maksājumus par dzīvokļa apsaimniekošanu un komunālajiem pakalpojumiem.

Tā kā nav apstiprinājies fakts, ka atbildētājai būtu prasītājas īpašuma lietošanas tiesisks pamats, tad tiesa atzīst, ka prasītāja pamatoti prasa atzīt, ka atbildētāja ir zaudējusi lietot strīdus dzīvokli, jo atbildētājai nav tiesiska pamata lietot un dzīvot prasītājas īpašumā. Ar atbildētājas atrašanos prasītājas īpašumā ir aizskartas prasītājas pilnīgas varas tiesības uz īpašumu (Civillikuma 1036., 1039.pants).

[7.2] Atbilstoši Civillikuma 1038.pantam, īpašnieks var viņam piederošo lietu valdīt, iegūt no tās augļus, izlietot to pēc sava ieskata savas mantas pavairošanai un vispār to lietot visādā kārtā, kaut arī no tam, rastos zaudējums citai personai.

Tiesa atzīst, ka prasītajai kā īpašuma īpašniecei ir tiesības lietot savu īpašumu pēc saviem ieskatiem, iemitināt īpašumā ģimenes locekļus un citas personas pēc sava ieskata, kā arī viņai ir tiesība aizliegt lietot viņas īpašumu personām, kuras uzturēt nav viņas pienākums.

[8] Atbildētāja ir deklarējusi savu dzīvesvietu īpašumā /adrese/ pirms Dzīvesvietas deklarēšanas likuma spēkā stāšanās (*sk. lēmuma [6].punktu*).

Pieraksts dzīvesvietā, kas izdarīts pirms Dzīvesvietas deklarēšanas likuma stāšanās spēkā 2003.gada 1.jūlijā, arī apliecinātu īpašnieka piekrišanu īrniekam iemitināties dzīvojamā telpā un varētu tikt vērtēts kā apliecinājums mutiskam vienošanās aktam par īres attiecību nodibināšanu (*sk. R.Krauze. Par dzīvojamo telpu īri. Likums ar komentāriem. Ceturtais papildinātais izdevums. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2008,195.lpp.*).

Tiesa uzskata, ka atbildētāja nav pierādījusi savas tiesības lietot prasītājai piederošo īpašumu un tikai fakts, ka iepriekš minētais pieraksts prezumēja tiesisko pamatu personai lietot konkrētās dzīvojamās telpas jeb prezumēja viņai tiesisku pamatu dzīvot deklarētajā dzīvesvietā, nevar būt par pamatu minētās prasības noraidīšanai.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 93.pantam, katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība, atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Lietā konstatēts, ka atbildētāja nav izmantojusi savas Civilprocesa likuma 74.pantā paredzētās tiesības, proti, nav sniegusi rakstveida paskaidrojumus, nav cēlusi iebildumus par prasību, nav iesniegusi pierādījumus, ka starp pusēm būtu noslēgta vienošanās par dzīvokļa lietošanas tiesību saglabāšanu.

[9] Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa nosaka, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Ievērojot iepriekšminēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 4.punktu, 39.pantu un 41.panta pirmo daļu, no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi – valsts nodeva 70 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 7,08 *euro*, kopā 77,08 *euro*.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam un valsts akciju sabiedrības „Latvijas Pasts" tarifiem ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi šajā lietā kopā ir 10,43 *euro*. Tā kā prasītāja ir samaksājusi minētos izdevumus 7,08 *euro*, bet 3,35 *euro* nav samaksāti, tad, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, par labu valstij no atbildētājas piedzenami iepriekš nesamaksātie, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,35 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, [..] un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Minēto izdevumu samaksas dokumenti iesniedzami Kurzemes rajona tiesā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 34., 39., 41., 42., 93., 97., 190., 193., 195., 204.[1], 288.pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt /pers. A/ prasību pret /pers. B/ par dzīvojamās telpas lietošanu tiesību izbeigšanu.

Atzīt, ka /pers. B/, personas kods /personas kods/, nav lietošanas tiesību uz dzīvokli /adrese /.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, tiesas izdevumus 77,08 *euro*.

Atzīt /pers.A/, personas kods /personas kods/, tiesības saņemt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, likumiskos sešus procentus gadā no neatmaksātās parāda pamatsummas līdz sprieduma pilnīgai izpildei (izsoles noslēguma dienai), nepārsniedzot pamatparāda summu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,35 *euro*.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami, norādot saņēmēju: Tiesu administrācija NMR 90001672316, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta Nr.LV51TREL2190458019000, maksājuma mērķī jānorāda civillietas numurs.

Dokuments, kas apliecina minēto izdevumu samaksu, iesniedzams Kurzemes rajona tiesas kancelejā.

Noteikt sprieduma labprātīgai izpildei termiņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt divdesmit dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Kurzemes rajona tiesā.

Tiesnesis M.Plepis